

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 38P/25/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2118202824
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Linda Anovčinová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2019:2118202824.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou Mgr. Lindou Anovčinovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: F. B., nar. XX.XX.XXXX a D. B., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom ako otec, v konaní zastúpení procesným opatrovníkom Q. práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, so sídlom Jarmočná 3, Hlohovec, deti rodičov - matka: O. B., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX a otec: W. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. R. XX, zastúpený: Mgr. Zdenka Rusnáková, advokátka, so sídlom M. Waltariho 7, Piešťany, o návrhu navrhovateľky: O. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. XXX, C., zastúpená: JUDr. Vladimíra Trvalová, advokátka, so sídlom Malý Lég 339, Lehnice, o úpravu styku, taktó

rozhodol:

I. Navrhovateľka je oprávnená stretávať sa s malolekým F. a maloletou D. každú prvú sobotu v mesiaci od 10:00 hod do 19:00 hod, počas celého kalendárneho roka. Otec maloletých detí je povinný maloleté deti na styk s navrhovateľkou riadne pripraviť, pričom navrhovateľka si maloleté deti v stanovenom čase prevezme v mieste ich bydliska a po ukončení styku je navrhovateľka povinná maloleté deti odovzdať v stanovenom čase otcovi v mieste jej bydliska

V prípade, ak sa nebude môcť realizovať styk s malolekými deťmi v súdom určenom čase sú účastníci povinný bezprostredne informovať druhú stranu najneskôr 24 hodín vopred o dôvode a dohodnúť si náhradný termín v rovnakom rozsahu mimo súdom určeného času.

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka (ďalej aj „stará matka“) sa podaným návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 27.03.2018 domáhala úpravy stretávania s malolekými deťmi, a to každý párný týždeň v roku od piatka od 15.00 hod. do nedele do 18.00 hod., každý nepárný týždeň v roku od stredy od 15.00 hod. do štvrtka do 8.00 hod., každý rok od 01.07. od 8.00 hod. do 14. 07. do 18.00 hod., od 08.08. od 8.00 hod do 21.08. do 18.00 hod., každý nepárný rok od 25.12. od 8.00 hod. do 26.12. do 18.00 hod., každý párný rok od 25.12. od 16.00 hod. do 27.12. do 18.00 hod., každý nepárný rok od 01.01. od 18.00 hod. do 03.01. do 18.00 hod., každý párný rok od 31.12. od 8.00 hod. do 01.01. nasledujúceho roka do 18.00 hod., každý párný rok počas jesenných prázdnin od soboty od 8.00 hod. do soboty do 18.00 hod. a každý nepárný rok počas jarných prázdnin od soboty od 8.00 hod. do soboty do 18.00 hod. s tým, že maloleté deti si prevezme a po ukončení styku odovzdá v mieste bydliska otca. Otec je povinný maloleté deti na styk riadne pripraviť a odovzdať ich starej matke na začiatku styku v mieste bydliska starej matky alebo si ich stará matka prevezme v školskom zariadení, stará matka je povinná maloleté deti otcovi po ukončení styku vrátiť do miesta bydliska otca. Návrh stará matka odôvodnila tým, že neprijateľné správanie otca maloletých detí voči nej a jej rodine ovplyvňuje maloleté deti, ktoré sú v strese. Otec malolekým deťom zakazuje k nej chodiť a keď už sa maloleté deti k starej matke dostanú, nechcú od nej odísť. Otec maloleté deti radšej zavezie na víkend k svojim rodičom, len aby neboli blízko navrhovateľky. Vzhľadom

na skutočnosť, že otec maloletých detí je pracovne veľmi zaneprázdnený, deti často necháva so svojou priateľkou alebo u svojich rodičov, ale k navrhovateľke ísť nemôžu. Navrhovateľka ďalej uviedla, že po smrti jej dcéry (matky maloletých detí) sú deti vystavené nebezpečenstvu bezprostrednej ujmy, pretože boli nielen vyňaté z ich obvyklého miesta pobytu a od človeka, s ktorým strávili takmer každý deň, ale sú nútené častokrát nedobrovoľne odchádzať od navrhovateľky. Tiež sú podľa navrhovateľky vystavované stresu, boja sa otca spýtať, či môžu ísť k navrhovateľke. Z domu, kde teraz byvajú s otcom (u jeho priateľky v jej dome), sa snažili unikať za svojimi kamarátmi, s ktorými trávia všetok voľný čas vonku alebo u kamarátov doma. Keďže ich otec je do neskorých hodín v práci, nemá čas sa im venovať. Úmrtím ich matky sa im celý život obrátil a s ľuďmi, na ktorých boli od malička zvyknuté majú zakázané sa stretávať. Tento stav podľa navrhovateľky vnáša do ich životov neistotu, nestabilitu, strach a stres, čo neprispieva ich zdravému vývinu. Maloleté deti boli rozsudkom Okresného súdu Trnava, sp. zn. 33P/52/2017 zo dňa 29.03.2017 zverené do osobnej starostlivosti matky, ktorý sa však jej úmrtím stal nevykonateľným. Rozhodnutím tunajšieho súdu zo dňa 09.02.2018 vystala potreba riešiť úpravu styku so starou matkou, keďže otec maloletých detí jej neumožňuje pravidelné stretávanie s maloletými deťmi.

2. Otec maloletých detí vo vyjadrení k návrhu poprel, že by maloletým deťom bránil v stretávaní s navrhovateľkou. Uviedol, že akceptuje názor maloletých detí, k navrhovateľke chodia, tak ako samé chcú, rešpektuje ich. Návrh navrhovateľky o rozsahu styku je nadštandardný, pričom poukázal na skutočnosť, že maloleté deti majú jednak právo na trávenie voľného času s rodičmi - otcom, a to aj počas víkendov a jednak so starými rodičmi zo strany otca. Navrhovateľkou navrhnutý rozsah stretávania nenecháva deťom žiaden priestor na trávenie času ostatnými aktivitami, záujmami a potrebami. Nie je pravdou, že by maloletým deťom zakazoval stretávanie s navrhovateľkou.

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s návrhom, výsluchom navrhovateľky, otca maloletých detí, oboznámením sa s listinnými dôkazmi ako i s obsahom celého spisu a zistil nasledovný skutkový stav:

4. Rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 33P/52/2017-39 zo dňa 29.03.2017 bolo manželstvo rodičov maloletých detí rozvedené, maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky, otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletých detí, na každé sumou 150,- Eur mesačne a zároveň bolo upravené stretávanie sa otca s maloletými deťmi. Rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 38P/18/2017-101 zo dňa 09.02.2018 súd zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti otca, zároveň zmenil rozsudok tunajšieho súdu č. k. 33P/52/2017-39 zo dňa 29.03.2017 a návrh starej matky na zverenie maloletých detí do jej náhradnej osobnej starostlivosti zamietol.

5. Zo správy Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Nitre zo dňa 08.11.2018 a zo dňa 12.11.2018 vyplýva, že maloletá NI.a naďalej potrebuje pevnú oporu blízkych ľudí, stabilitu rodinných podmienok, harmonické prostredie. Nefunkčná, resp. absentujúca komunikácia rodiny otca a rodiny matky má na maloletú stresogénny vplyv a môže u maloletej komplikovať vyrovnávanie sa so stratou matky. Je potrebné, aby sa rodinní príslušníci navzájom o sebe vyjadrovali neutrálne (vrátane neverbálnej komunikácie). Negatívne vyjadrovanie sa o blízkych maloletú traumatizuje, prehľbuje chaos v jej prežívaní. Maloletý F. vníma starú mamu z matkinej strany ako súčasť rodiny, chcel by ju navštevovať vtedy, keď on sám bude s D. chcieť. V záujme zdravého vývinu oboch maloletých detí je, okrem stabilného a harmonického prostredia v akom žijú, nevyhnutné aj zlepšenie a sprehľadnenie komunikácie z medzi rodinami rodičov z oboch strán.

6. Z predloženej mediačnej dohody o úprave styku starej matky s maloletými deťmi zo dňa 26.03.2019 vyplýva, že navrhovateľka - stará matka maloletých detí a otec maloletých detí uzavreli mediačnú dohodu, v zmysle ktorej sa dohodli, že sa stretávanie starej matky a maloletých detí bude realizovať každú prvú sobotu v mesiaci v čase od 10:00 hod do 19:00 hod počas celého kalendárneho roka.

7. Navrhovateľka pri výsluchu uviedla, že maloletým F. som sa stretala dvakrát, s D. trikrát len po vyučovaní. Proti otcovi detí nič nemá, ani nič zlé o ňom pred deťmi nerozpráva. Vzťah medzi maloletých detí s ňou je podľa jej vyjadrenia dobrý. Chcela by som, aby strávili u nej víkend dvakrát do mesiaca, vie si predstaviť stretávanie sa s deťmi počas dňa bez prespatia. Ak by deti boli u nej cez víkend chcela by navštíviť aj jej rodinu na Orave.

8. Otec maloletých detí pri výsluchu uviedol, že deti neboli u starej matky od júna 2018, ale vždy sa detí pýta, či ju chcú navštíviť. Nechceli, pretože, im stará matka nadáva na neho a na jeho priateľku. Deti navštevujú psychológa, vzhľadom na úmrtie ich matky. Plne rešpektuje názor detí. K stretávaniu navrhovateľky a detí uviedol, že deti tiež nenavštevujú jeho rodinu každý víkend. Vedel by sa dohodnúť aj na stretnutí počas vianočných sviatkov. Deti bude k tomu viesť.

9. Procesný opatrovník maloletých detí uviedol, že pokiaľ sa navrhovateľka a otec maloletých detí vedia dohodnúť, súhlasia s navrhovanou úpravou styku, nakoľko je to v záujme maloletých detí.

10. Podľa § 25 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoR“), rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

11. Podľa § 25 ods. 2 ZoR, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

12. Podľa § 25 ods. 5 ZoR, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia odsekov 1 až 4 sa použijú primerane.

13. Predmetom konania bola úprava styku maloletých detí s navrhovateľkou, starou matkou zo strany ich alebohej matky. Pri rozhodovaní o rozsahu styku je dôležité zväziť okolnosti tak na strane maloletého dieťaťa: jeho vek, zdravotný stav, doterajší spôsob a rozsah styku, denný režim, ako aj okolnosti na strane rodičov, resp. iných príbuzných, ich vzájomný vzťah, ich časové a ekonomické možnosti, rodinné pomery, vzdialenosť medzi bydliskom dieťaťa a príbuzných a podobne. Malo by byť snahou rodiča i príbuzných hľadať v prvom rade na záujem maloletého dieťaťa a pri realizácii styku vedieť spolu komunikovať a dohodnúť sa tak, aby sa styk mohol realizovať zohľadniac možnosti rodiča, príbuzných ako aj prirodzený režim dieťaťa. Súd pri rozhodovaní o úprave styku príbuzných s maloletými deťmi vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby a vývinové potreby. Záujem dieťaťa treba posudzovať z hľadísk objektívnych, nie teda z čisto subjektívneho hodnotenia výhodnosti či nevýhodnosti pozície rodiča či príbuzných. Súd musí zohľadniť všetky zákonné kritériá, ale akú dôležitosť jednotlivým kritériám nakoniec prizná, závisí na špecifikách daného prípadu.

14. Právna úprava plne rešpektuje záujem dieťaťa ako prvoradé hľadisko. Záujem dieťaťa však nie je pri úprave styku s blízkymi osobami jediným kritériom. Druhým podstatným kritériom je to, že tento styk vyžadujú pomery v rodine. Hoci je právo starého rodiča na úpravu styku s maloletými deťmi samostatné, veľmi úzko súvisí s právom rodiča, v ktorého starostlivosti deti nie sú zverené, na styk s deťmi. Vzhľadom na to, že matka maloletých detí zomrela, stará matka z matkinej strany nemôže realizovať svoje právo na styk s maloletými inak, než na základe rozhodnutia súdu, nakoľko otec a stará matka sa nevedeli na rozsahu styku dohodnúť. Nebolo sporné, že najmä medzi navrhovateľkou a otcom maloletých detí neboli dobré vzťahy, ktoré sa zhoršili po smrti matky. Svedčí o tom aj konanie, ktoré prebiehalo na tunajšom súde, v ktorom stará matka navrhovala zverenie maloletých detí do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Je prirodzené, že stará matka po smrti svojej dcéry chce aj naďalej udržiavať kontakt so svojimi vnúčatami, o to viac, že v čase pred smrťou ich matky žila stará matka s nimi v spoločnej domácnosti. V záujme zdravého vývinu, zdravej osobnej a rodinnej identity detí je dôležité, aby poznali a rozvíjali svoje vzťahy so starými rodičmi zo strany oboch rodičov, nielen zo strany otca. Pre zdravý psychický aj fyzický vývoj maloletých detí je vhodné, aby nadobúdali emočné putá k blízkym príbuzným (teda aj k starým rodičom), poznali ich názory a životné skúsenosti a chápali tak dôležitosť rodiny ako základného prvku spoločnosti.

15. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že je dôvodné upraviť stretávanie sa navrhovateľky s maloletými deťmi, a to vzhľadom k tomu, že od júna 2018 je jej stretávanie s nimi veľmi obmedzené (s maloletým F.m sa stretla len dvakrát a s maloletou D. trikrát). A. určovaní rozsahu stretávania sa súd prihliadol na záujem maloletých detí a zároveň aj mediačnú dohodu uzavretú medzi navrhovateľkou a otcom maloletých detí. Nakoľko sa navrhovateľka s otcom detí dohodla na rozsahu stretávania, súd nepovažoval za dôvodné zisťovať názor maloletých detí na súde ich výsluchom, keď

mal aj z predchádzajúceho konania vedeného na tunajšom súde (sp. zn. 38P/18/2017) za preukázané, že prípadný výsluch detí by mohol viesť k ich retraumatizácii (správa psychológa z CPPP Nitra). Súčasne súd vyjadruje ten záver, že obe strany by mali obsah mediačnej dohody dodržiavať aj v časti, ktorá nebola počítaná do výroku rozhodnutia, pričom však uvedené časti vyplývajú zo zákona o rodine. Otec maloletých detí sa môže s navrhovateľkou dohodnúť aj na širšom styku po vzájomnej dohode v záujme maloletých detí, s prihliadnutím na ich názor a pozitívnej motivácii aj zo strany otca. Rozsah úpravy stretávania, ktorý súd zvolil, je predpokladom rozvoja vzájomných vzťahov (vychádzajúc z dohody), pričom nebude príliš dotknutý ani súkromný život otca a detí a tak ako súd uviedol vyššie nie je po vzájomnej dohode vylúčené širšie stretávanie medzi navrhovateľkou a maloletými. Súd záverom uvádza, že má za to, že je v najlepšom záujme detí, aby napriek všetkým udalostiam nedošlo k pretrhnutiu väzby s rodinou zo strany ich nebohej matky, teda s navrhovateľkou. Súčasne je potrebné zamerať sa na čo najlepší záujem maloletých detí a odosobniť sa od prípadných pociťovaných krívd, ktoré nastali vo vzájomných vzťahoch medzi navrhovateľkou a otcom maloletých detí, a to aj s poukazom na závery a odporúčania psychológov, ktorých maloleté detí i navštevujú.

16. Podľa § 58 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

17. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

18. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd podľa § 52 CMP, keď rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporovcých konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v § 53 a nasl. CMP a zároveň účastníci náhradu trov konania ani nežiadali.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava.

Odvolanie zo strany navrhovateľky a procesného opatrovníka maloletých detí by nebolo právne účinné, nakoľko uvedení účastníci konania sa práva podať odvolanie výslovne vzdali do zápisnice na súde po vyhlásení rozhodnutia.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie proti rozsudku, možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd nesprávne, alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.